

Informace ze zdravotnictví Královéhradeckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
8.10.2002

1

Ekonomika samostatných ordinací a některých dalších zdravotnických zařízení v roce 2001

1. Charakteristika šetřeného souboru ordinací

Informace o ekonomice samostatných ordinací a některých dalších zdravotnických zařízení za rok 2001 jsou čerpány z výběrového šetření prostřednictvím statistických výkazů E(MZ)5-01, které vedou jednoduché účetnictví. Výkaz E(MZ)5-01 je součástí Programu statistických zjišťování v ČR na rok 2001 (Sbírka zákonů ČR, částka 109, ze dne 16.11.2000).

Výkaz vyplňují vybraná nestátní ambulantní zdravotnická zařízení (5 % výběr při počtu zařízení nad 1000 a 10 % výběr při počtu zařízení do 1000). Údaje do výkazu se čerpají z peněžního deníku.

Zpracovaný soubor samostatných ordinací a dalších zdravotnických zařízení za rok 2001 je charakterizován těmito údaji:

**Charakteristika zpracovaného souboru vybraných samostatných ordinací
(dalších zdravotnických zařízení) v Královéhradeckém kraji za rok 2001**

Kód	Samostatné ordinace (zdravotnická zařízení)	Počet šetřených jednotek	Celkový počet k 31.12.2001	Rozsah výběru v %
320	Samostatná ordinace PL pro dospělé	11	237	4,6
321	Samostatná ordinace PL pro děti a dorost	5	123	4,1
322	Samostatná ordinace PL - stomatologa	11	305	3,6
323	Samostatná ordinace PL - gynekologa	4	55	7,3
324	Samostatná ordinace lékaře specialisty	20	332	6,0
	z toho pro obor:			
	01 - interní	4	43	9,3
	13 - psychiatrie	3	26	11,5
	20 - chirurgie	4	39	10,3
	26 - ortopedie	3	36	8,3
351	Samostatné zařízení SŠ odb. prac. rehabilitační	4	55	7,3
510	Lékárna	5	109	4,6
Celkem		60	1 216	4,9

Omezený soubor sledovaných zařízení do jisté míry snižuje spolehlivost zpracovaných dat a vyžaduje opatrnější interpretaci. Podíl šetřených ordinací a ostatních zdravotnických zařízení z jejich celkového počtu se pohybuje u jednotlivých odborností od 4 % do 11 %. Avšak návratnost zpracovaných statistických výkazů od vybraných zpravodajských jednotek činila 73,17 %.

Tato aktuální informace zahrnuje zejména následující problematiku šetřených zdravotnických zařízení:

- průměrné výdaje ovlivňující základ daně z příjmu a jejich struktura
- průměrné příjmy zahrnované do základu daně a jejich struktura
- porovnání příjmů a výdajů, vč. hospodářského výsledku
- počty zaměstnanců a průměrná měsíční mzda
- výše nesplaceného bankovního úvěru, závazky a pohledávky z obchodního styku
- grafy

2. Průměrné zdanitelné výdaje a příjmy 1 zpravodajské jednotky a jejich struktura

Šetřené ordinace a další vybraná zdravotnická zařízení měla v roce 2001 tyto **průměrné výdaje**:

**Průměrné výdaje 1 zpravodajské jednotky v Královéhradeckém kraji v roce 2001
(v tis. Kč)**

Samostatné ordinace (zdravotnická zařízení)	Materiál celkem	Mzdové prostředky	z toho hrubé mzdy bez OON *)	Pojistné	Provozní režie	Ostatní výdaje	Výdaje úhrnem **)
PL pro dospělé	66	116	101	103	318	86	689
PL pro děti a dorost	48	142	134	120	321	69	700
PL stomatologa	397	137	102	101	690	250	1 575
PL gynekologa	92	125	101	67	331	146	761
Lékaře specialisty	132	158	142	110	310	100	810
z toho pro obor:							
01 - interní	76	169	114	80	357	126	808
13 - psychiatrie	78	143	143	87	234	142	684
20 - chirurgie	200	290	290	221	402	126	1 239
26 - ortopedie	31	39	39	44	302	14	430
SŠ odb. prac.	32	33	0	109	168	68	410
Lékárna	10 890	563	560	437	445	5 836	18 171

*) OON = ostatní osobní náklady = odměny za práci, popř. obdobná plnění, poskytovaná na základě jiného vztahu než pracovního, služebního či členského poměru.

***) Není součtem položek, výdaje celkem zahrnují event. uzávěrkové úpravy položek.

Struktura výdajů (podíl na celkových výdajích v %) vybraných zdravotnických zařízení v Královéhradeckém kraji za rok 2001

Samostatné ordinace (zdravotnická zařízení)	Materiál celkem	Mzdové prostředky	z toho hrubé mzdy bez OON	Pojistné	Provozní režie	Ostatní výdaje
PL pro dospělé	9,6	16,8	14,7	15,0	46,2	12,5
PL pro děti a dorost	6,9	20,3	19,1	17,1	45,9	9,9
PL stomatologa	25,2	8,7	6,5	6,4	43,8	15,9
PL gynekologa	12,1	16,4	13,3	8,8	43,5	19,2
Lékaře specialisty	16,3	19,5	17,5	13,6	38,3	12,3
z toho pro obor:						
01 - interní	9,4	20,9	14,1	9,9	44,2	15,6
13 - psychiatrie	11,4	20,9	20,9	12,7	34,2	20,8
20 - chirurgie	16,1	23,4	23,4	17,8	32,4	10,2
26 - ortopedie	7,2	9,1	9,1	10,2	70,2	3,3
SŠ odb. prac. rehabilitační	7,8	8,1	0,0	26,6	41,0	16,6
Lékárna	59,9	3,1	3,1	2,4	2,5	32,1

Objemy výdajů úhrnem i jednotlivých výdajových položek vyjadřují specifiku sledovaných druhů zdravotnických zařízení. Rovněž tak struktura výdajů, resp. jejich podíl na celkových výdajích v %. Značně diferencovaný je zejména podíl výdajů za materiál, vysoký u ordinací stomatologů, chirurgů a lékáren.

Šetřené ordinace a další vybraná zdravotnická zařízení měla v roce 2001 tyto průměrné příjmy:

Samostatné ordinace (zdravotnická zařízení)	Příjmy na účtě v peněž. ústavu (bezhotovostní)	z toho od zdravotních pojišťoven	Příjmy v hotovosti	z toho za zdravotní péči	Příjmy úhrnem
PL pro dospělé	995	932	151	82	1 146
PL pro děti a dorost	1 114	1 085	27	27	1 141
PL stomatologa	1 525	1 199	333	98	1 858
PL gynekologa	915	911	9	8	924
Lékaře specialisty	1 124	1 064	35	4	1 159
z toho pro obor:					
01 - interní	960	948	0	0	960
13 - psychiatrie	1 082	992	2	2	1 084
20 - chirurgie	1 645	1 541	1	1	1 646
26 - ortopedie	683	680	17	17	700
SŠ odb. prac. rehabilitační	957	788	0	0	957
Lékárna	15 173	14 730	4 558	1 797	19 731

Struktura příjmů (podíl jednotlivých příjmových položek na úhrnu příjmů v %) vybraných zdravotnických zařízení v Královéhradeckém kraji za rok 2001

Samostatná ordinace (zdravotnická zařízení)	Příjmy na účtu v peněžním ústavu (bezhotovostní)	z toho od zdravotních pojišťoven	Příjmy v hotovosti	z toho za zdravotní péči
PL pro dospělé	86,8	81,3	13,2	7,2
PL pro děti a dorost	97,6	95,1	2,4	2,4
PL stomatologa	82,1	64,5	17,9	5,3
PL gynekologa	99,0	98,6	1,0	0,9
Lékaře specialisty	97,0	91,8	3,0	0,4
z toho pro obor				
01 – interní	100,0	98,8	0,0	0,0
13 – psychiatrie	99,8	91,5	0,2	0,2
20 - chirurgie	99,9	93,6	0,1	0,1
26 – ortopedie	97,6	97,1	2,4	2,4
SŠ odb. prac.rehabilitační	100,0	82,3	0,0	0,0
Lékárna	76,9	74,7	23,1	9,1

Velikost obratu, struktura příjmů i podíl tržeb od obyvatelstva vyjadřuje specifiku jednotlivých skupin zdravotnických zařízení (ordinací lékařů, lékáren a dalších). Zejména výše úhrad od zdravotních pojišťoven a jejich podíl na úhrnu příjmů jednotlivých skupin ordinací zasluhují pozornosti, stejně jako výše a podíl úhrad placených přímo pacienty. Úhrady od pojišťoven představují v průměru 83,4 % příjmů ordinací praktických lékařů a specialistů. Úhrady od pacientů představují průměrně 3,5 % příjmů lékařských ordinací. To však výrazně ovlivňují ordinace PL pro dospělé, kde podíl úhrad od pacientů dosahuje 7,2 % a ordinace stomatologů 5,3 %.

3. Rozdíl mezi příjmy a výdaji

Následující tabulka kvantifikuje rozdíly mezi měsíčními příjmy a výdaji jedné zpravodajské jednotky před zdaněním v roce 2001 podle jednotlivých odborností:

Rozdíly mezi zdanitelnými příjmy a výdaji 1 zpravodajské jednotky vybraných zdravotnických zařízení v Královéhradeckém kraji za rok 2001 (v tis. Kč)

Samostatné ordinace (zdravotnická zařízení)	Zdanitelné výdaje 1 zpravodajské jednotky	Zdanitelné příjmy 1 zpravodajské jednotky	Hospodářský výsledek	Ukazatel nákladové rentability x) (v %)
PL pro dospělé	689	1 146	457	66,1
PL pro děti a dorost	700	1 141	441	63,0
PL stomatologa	1 575	1 858	283	18,0
PL gynekologa	761	924	163	21,4
Lékaře specialisty	810	1 159	349	43,0
z toho pro obor:				
01 - interní	808	960	152	18,9
13 - psychiatrie	684	1 084	400	58,4
20 - chirurgie	1 239	1 646	407	32,9
26 - ortopedie	430	700	270	62,6
SŠ odb. prac. rehabilitační	410	957	547	133,1
Lékárna	18 171	19 731	1 560	8,6

x) nákladová rentabilita = $\frac{\text{hospodářský výsledek} \times 100}{\text{náklady}}$

Porovnání příjmů a výdajů umožňuje odhad hospodářského výsledku jedné průměrné zpravodajské jednotky ve sledovaných zdravotnických zařízeních. U všech zdravotnických zařízeních příjmy převyšovaly výdaje. U jednotlivých odborností je rozdíl mezi příjmy a výdaji v roce 2001 dosti diferencovaný. Míru možného subjektivního zkreslení nelze určit (podcenění příjmů, přecenění nákladů). Nelze vyloučit rovněž vlivy výběru.

4. Počty zaměstnanců a jejich průměrná měsíční mzda

Počty zaměstnanců průměrné ordinace (zpravodajské jednotky) a průměrnou měsíční mzdu vyplacenou jednomu zaměstnanci v roce 2001 zachycuje následující tabulka:

Průměrný počet zaměstnanců a průměrná měsíční mzda 1 zpravodajské jednotky vybraných zdravotnických zařízení v Královéhradeckém kraji v roce 2001

Samostatné ordinace (zdravotnická zařízení)	Průměrný evidenční počet zaměstnanců (přepočtený) na 1 zpravodajskou jednotku	Průměrná měsíční mzda vyplacená 1 zaměstnanci v Kč
PL pro dospělé	1,3	7 224
PL pro děti a dorost	1,6	6 969
PL stomatologa	1,5	7 171
PL gynekologa	0,9	9 853
Lékaře specialisty	1,4	8 659
z toho pro obor:		
01 - interní	1,6	6 076
13 - psychiatrie	1,3	8 981
20 - chirurgie	2,6	9 224
26 - ortopedie	0,4	8 626
SŠ odb. prac. rehabilitační	0,0	0
Lékárna	4,3	10 950

Průměrný počet zaměstnanců souvisí s výběrem zpravodajských jednotek. Největší počet zaměstnanců připadá na 1 lékárně 4,3 (přepočtený počet). V lékárnách byla vyplacena i nejvyšší průměrná měsíční mzda na 1 zaměstnance 10 950 Kč. Nejnižší průměrné mzdy mají zaměstnanci samostatných ordinací PL pro děti a dorost. Z ordinací lékařů specialistů vykazuje nejnižší průměrnou mzdu na jednoho zaměstnance interní obor. To však ovlivňuje i jejich neúplný průměrný pracovní úvazek.

5. Výše nesplaceného bankovního úvěru, závazky a pohledávky z obchodního styku

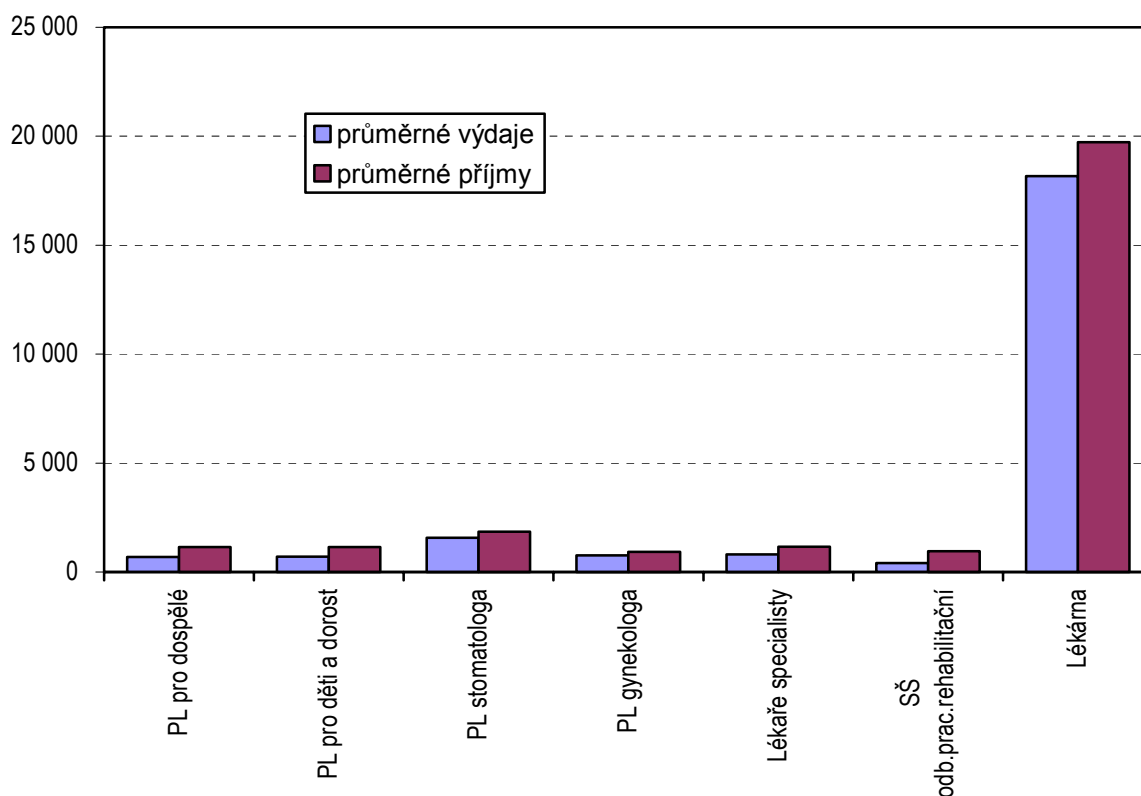
Následující tabulka uvádí výši nesplaceného bankovního úvěru, závazky a pohledávky z obchodního styku:

Doplňující údaje na 1 vybranou zpravodajskou jednotku v Královéhradeckém kraji za rok 2001 (v tis. Kč)

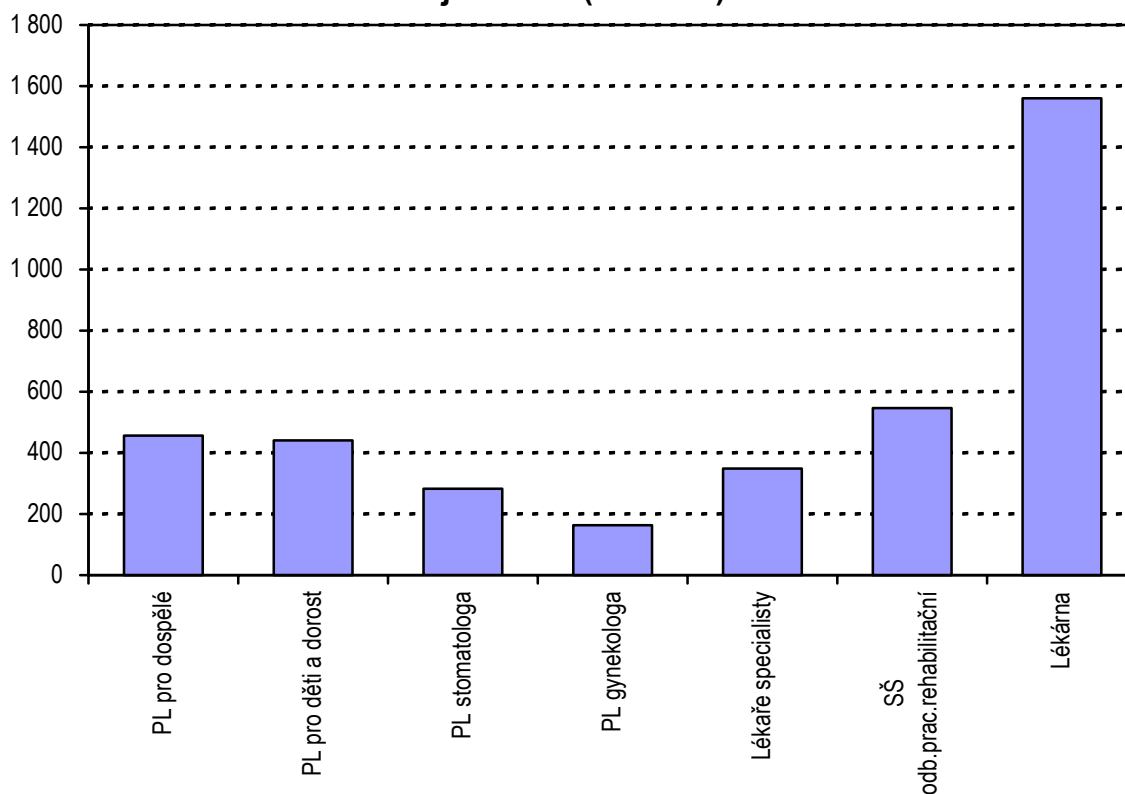
Samostatné ordinace (zdravotnická zařízení)	Výše nesplaceného bankovního úvěru, příp. půjček	Závazky z obchodního styku celkem	Pohledávky z obchodního styku celkem
PL pro dospělé	106	7	61
PL pro děti a dorost	0	1	1
PL stomatologa	0	64	124
PL gynekologa	320	0	26
Lékaře specialisty	45	29	53
z toho pro obor:			
01 - interní	0	2	44
13 - psychiatrie	0	0	75
20 - chirurgie	84	43	41
26 - ortopedie	0	0	35
SŠ odb. prac. rehabilitační	54	0	22
Lékárna	0	330	1 058

U všech sledovaných ordinací a dalších zdravotnických zařízení převažuje v roce 2001 výše pohledávek z obchodního styku nad závazky. Ekonomickou pozici průměrné ordinace ovlivňuje též výše nesplaceného bankovního úvěru, případně půjček jednotlivých zpravodajských jednotek.

Graf č. 1 - Průměrné výdaje a příjmy na 1 vybranou zpravodajskou jednotku (v tis. Kč)

Graf č. 2 - Hospodářský výsledek vybraných zpravodajských jednotek (v tis. Kč)

Vypracovala: Alena Rakoušová